

Avdelningen för juridik och handelsfrågor
Biträdande avdelningschefen Anna Holmén
Direktnr: 033-17 08 25
E-post: anna.holmen@swedac.se

Ert datum

Er referens
Fi2020/04978

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende förslag till EU-förordning om allmän produktsäkerhet

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ansvarar för frågor om teknisk kontroll, inklusive ackreditering och frågor i övrigt om bedömning av överensstämmelse samt för samordning av marknadskontroll, reglerad mätteknik och ädelmetallkontroll. Swedac har beretts tillfälle att yttra sig över ovan nämnda remiss.

Förslag till EU-förordning om allmän produktsäkerhet

Swedac välkomnar i stort den modernisering av direktivet om allmän produktsäkerhet som sker genom förslaget till förordning om allmän produktsäkerhet. Generellt anser Swedac att den anpassning av reglerna för marknadskontroll mellan harmoniserade och icke-harmoniserade produkter som föreslås är positiv. En sådan anpassning bör bidra till en rättvisare behandling av företag, minska risken för att villkoren på EU:s inre marknad snedvrids och höja konsumentskyddsnivån.

Swedac delar uppfattningen i motiveringen till förslaget på s. 9 att e-handels tillväxt har försämrat effektiviteten hos direktivet om allmän produktsäkerhet. Avsaknaden av uttryckliga bestämmelser i direktivet för att hantera onlineförsäljningens särdrag har haft en negativ inverkan på EU-konsumenternas säkerhet och på lika villkor för de EU-företag som följer reglerna. Det gäller särskilt för produkter som kommer direkt eller via onlineplattformar från länder utanför EU. Internetbaserade marknadsplatser spelar en nyckelroll i leveranskedjan och de bör därför ha motsvarande ansvar. Swedac ställer sig således positiv till ett ökat ansvar i hela leveranskedjan.

Ett annat av huvudsyftena med förslaget är att ta itu med de digitala utmaningarna när det gäller produktsäkerhet, vilket Swedac också välkomnar. Kommissionen påpekar på s. 15 i motiveringen till förslaget till förordning att genom att man utvidgar täckningen så att även risker från ny teknik omfattas (t.ex. cybersäkerhetsrisker som påverkar säkerheten) förväntas behovet av professionell personal och extern expertis öka i medlemsstaterna för att kontrollera säkerheten hos produkter med ny teknik. Kommissionen anger även att medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter kan komma att behöva ytterligare resurser för att

¹ Ange denna beteckning vid all kontakt med Swedac i ärendet.

kunna hantera det utvidgade ansvaret för marknadskontroll och de nya befogenheterna. De nya verktygen för marknadskontroll på nätet breddar t.ex. de nationella myndigheternas möjligheter och kan kräva ytterligare resurser och kunskaper. Swedac delar uppfattningen i konsekvensbeskrivningen och anser att de nämnda konsekvenserna bör beaktas i den fortsatta processen.

Förslaget till EU-förordning om allmän produktsäkerhet innehåller några artiklar som Swedac anser att det finns anledning att kommentera närmare nedan.

Artikel 21 - Marknadskontroll

I artikel 21.1 i förslaget till förordning om allmän produktsäkerhet anges att artiklarna 10–16, artiklarna 18 och 19 samt artiklarna 21–24 i förordning (EU) 2019/1020 ska vara tillämpliga på produkter som omfattas av den här förordningen.

I skäl 45 till förordningen anges att den rättsliga ramen för marknadskontroll av produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftningen och som fastställs i förordning (EU) 2019/1020 och den rättsliga ramen för marknadskontroll av produkter som omfattas av denna förordning bör vara så samstämmiga som möjligt. När det gäller marknadskontrollverksamhet, skyldigheter, befogenheter, åtgärder och samarbete mellan marknadskontrollmyndigheter är det därför nödvändigt att undanröja luckorna mellan de två uppsättningarna av bestämmelser. För detta ändamål bör artiklarna 10 till 16, artiklarna 18 och 19 samt artiklarna 21 till 24 i förordning (EU) 2019/1020 göras tillämpliga även på produkter som omfattas av den här förordningen.

Genom att införa de uppräknade artiklarna från förordningen (EU) 2019/1020 i förslaget till en förordning om allmän produktsäkerhet blir konsekvensen att dessa bestämmelser får ett bredare tillämpningsområde. Swedac anser att det finns flera områden som behöver förtydligas i artikel 21 i förslaget till förordning om allmän produktsäkerhet i enlighet med vad som anges nedan.

Artikel 21 – Det centrala samordningskontoret

De uppräknade artiklarna i artikel 21.1 innehåller bl.a. bestämmelser om det centrala samordningskontoret (artikel 10 i förordning (EU) 2019/1020) som genom artikel 21 synes få ett bredare mandat till att även innefatta det icke-harmoniserade produktområdet.

I artikel 10.4 i förordning (EU) 2019/1020 anges att det centrala samordningskontoret ska åtminstone ha ansvaret för att representera en samordnad ståndpunkt från marknadskontrollmyndigheterna och de myndigheter som utsetts enligt artikel 25.1 och för att meddela de nationella strategierna i enlighet med artikel 13. Det centrala samordningskontoret ska också bistå i samarbetet mellan marknadskontrollmyndigheterna i olika medlemsstater i enlighet med kapitel VI.

Swedac är centralt samordningskontor i Sverige enligt artikel 10.3 i förordning (EU) 2019/1020, vilket följer av 4a § förordningen (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Om Swedac uppfattar förslaget rätt innebär artikel 21 att det centrala samordningskontorets uppgift breddas till att representera en samordnad ståndpunkt även avseende det icke-harmoniserade produktområdet.

Swedac efterlyser förtydliganden om samordningskontorets roll enligt förslaget. Den breddning av mandatet som synes eftersträvas innebär sannolikt ett behov av ökade resurser för det centrala samordningskontoret vid Swedac.

Artikel 21 och 28 - Nätverk

Vidare anges i artikel 21.2 (c) att hänvisningar till "nätverk" i artiklarna 10–16, artiklarna 18 och 19 samt artiklarna 21–24 i förordning (EU) 2019/1020 ska läsas som hänvisningar till "det nätverk och det nätverk för konsumentssäkerhet som avses i artikel 28 i denna förordning".

I skäl 46 anges att för att säkerställa både konsekvens i den rättsliga ramen för marknads kontroll och ett effektivt samarbete mellan det europeiska nätverket mellan de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för produktssäkerhet (nätverket för konsumentssäkerhet) som föreskrivs i denna förordning och unionsnätverket för produktöverensstämmelse som syftar till strukturerad samordning och strukturerat samarbete mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter och kommissionen och som föreskrivs i förordning (EU) 2019/1020 är det nödvändigt att associera nätverket för konsumentssäkerhet till unionsnätverket för produktöverensstämmelse när det gäller den verksamhet som avses i artiklarna 11, 12, 13 och 21 i förordning (EU) 2019/1020.

Det anges i skäl 57 att nätverket för konsumentssäkerhet förbättrar samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller kontroll av efterlevnaden av produktssäkerheten. Det underlättar i synnerhet verksamhet såsom informationsutbyte, anordnade av gemensam marknads kontrollverksamhet samt utbyte av sakkunskap och bästa praxis. Nätverket för konsumentssäkerhet bör vara företrätt och delta i den samordnings- och samarbetsverksamhet som företas inom det unionsnätverk för produktöverensstämmelse som föreskrivs i förordning (EU) 2019/1020 i de fall det är nödvändigt att samordna sådan verksamhet som faller inom ramen för båda förordningarnas tillämpningsområde för att denna ska vara effektiv.

I artikel 28.5 anges att nätverket för konsumentssäkerhet ska vara vederbörligen företrätt och delta i verksamheten i det unionsnätverk för produktöverensstämmelse som inrättats i enlighet med artikel 29 i förordning (EU) 2019/1020 och ska bidra till sin verksamhet i fråga om produktssäkerhet för att säkerställa lämplig samordning av marknads kontrollen på både harmoniserade och icke-harmoniserade områden.

Swedac anser att det inte är tydligt hur "associeringen" av nätverken ska ske och om avsikten är att det centrala samordningskontoret ska representera en samordnad standpunkt från marknads kontrollmyndigheterna även avseende det icke-harmoniserade området liksom delta i nätverket för konsumentssäkerhet. Vidare synes nätverket för konsumentssäkerhet även involveras i arbetet med de nationella strategierna. I dag deltar Konsumentverket i nätverket för konsumentssäkerhet. Swedac anser att det finns skäl att efterlysa hur arbetet med nätverken är tänkt att fungera i förhållande till varandra liksom vilken roll som avses med förslaget för de centrala samordningskontoren.

Artikel 21 - Nationella strategier för marknadskontroll

En annan artikel i förordning (EU) 2019/1020 som uppräknas i artikel 21.1 som ska vara tillämplig på produkter som omfattas av förordningen om allmän produktsäkerhet är artikel 13 avseende nationella strategier för marknadskontroll. Varje medlemsstat ska åtminstone vart fjärde år upprätta en övergripande nationell strategi för marknadskontroll enligt artikel 13.1 i förordning (EU) 2019/1020. Swedac uppfattar att förslaget innebär att de nationella strategierna för marknadskontroll ska utsträckas från att avse det harmoniserade produktområdet till att även innefatta det icke-harmoniserade området.

Varje medlemsstat ska upprätta en sådan strategi första gången senast den 16 juli 2022. I nuläget har således ingen nationell strategi för det harmoniserade produktområdet ännu tagits fram. Svårigheterna det skulle innebära att bredda den nationella strategin till att även omfatta det icke-harmoniserade området är inte helt överblickbara. Det kan dock konstateras att generellt sett inriktas marknadskontroll till produkter som kan innebära en allvarlig risk. Många av de produktområden som har hög risk har därför föranlett att det tagits fram harmoniserad lagstiftning med särskilda bestämmelser. Det torde generellt sett vara svårare att ta fram en fyraårig nationell strategi för det omfattande icke-harmoniserade området som innefattar så vitt skilda produkter och där det kan vara betydligt svårare att göra långsiktiga prioriteringar som ska sträcka sig över flera år. Vidare kan värdet av att bredda den nationella strategin på ett sådant sätt ifrågasättas.

Artikel 21 – Ömsesidig assistans

I artikel 21.1 i förslaget till förordning om allmän produktsäkerhet anges även att artikel 24 i förordning (EU) 2019/1020 om förfarande för begäran om ömsesidig assistans ska vara tillämpliga på produkter som omfattas av den här förordningen.

I artikel 24.7 i förordning (EU) 2019/1020 anges att det informations- och kommunikationssystem som avses i artikel 34 (ICSMS) ska ge strukturerad information om fall som rör ömsesidig assistans. Då artikel 24 i förordning (EU) 2019/1020 ska vara tillämplig även på produkter som omfattas av förordningen om allmän produktsäkerhet torde det innebära att ICSMS ska användas även för det icke-harmoniserade området. Det görs visserligen redan idag då förfarandet för ömsesidigt erkännande av varor enligt förordning (EU) 2019/515 inkluderades i ICSMS under 2020.

Swedac anser generellt sett att det är positivt att ömsesidig assistans hanteras på ett likvärdigt sätt även på det icke-harmoniserade området. Vilka effekter det kan få för ICSMS är dock oklart. Vidare blir gränsdragningen mellan de harmoniserade och icke-harmoniserade områdena mer otydlig.

Ömsesidig assistans förutsätter att ansvariga myndigheter för förordningen om allmän produktsäkerhet pekats ut i varje medlemsstat. Swedac anser att det bör vara tydligt vilken myndighet som är den utpekade myndigheten i detta avseende och huruvida det centrala samordningskontoret ska involveras eller inte. I det sammanhanget vill Swedac framhålla att det förfarande som valts i Sverige för det harmoniserade området är att kontakt från en annan medlemsstat sker direkt till den utpekade marknadskontrollmyndigheten och inte via det centrala samordningskontoret.

Kapitel VI – Safety Gate-systemet för snabb varning

Swedac finner även anledning att kommentera några av de artiklar som reglerar Safety Gate-systemet för snabb varning enligt nedan.

Artikel 23

I artikel 23.2 anges att kommissionen och medlemsstaterna ska ha tillgång till Safety Gate. För detta ändamål ska varje medlemsstat utse en enda nationell kontaktpunkt som ska utföra uppgifterna i 24.1-24.6. Mot bakgrund av de frågetecken som uppstår kring det centrala samordningskontorets roll som nämnts avseende artikel 21 vill Swedac i detta sammanhang framhålla att Konsumentverket bör även fortsättningsvis vara kontaktpunkt för Safety Gate.

Artikel 24

Det anges i artikel 24.2 att medlemsstaterna får i Safety Gate anmäla korrigerande åtgärder som vidtagits av deras myndigheter eller ekonomiska aktörer på grundval av bestämmelser i harmoniserad unionslagstiftning och förordning (EU) 2019/1020 när det gäller produkter som utgör en icke-allvarlig risk.

Informations- och kommunikationssystemet som avses i artikel 34 i förordning (EU) 2019/1020 (ICSMS) och Safety Gate-systemet har olika syften. Swedac anser att det finns en risk med att inkludera även icke-allvarliga risker i Safety Gate såsom anges i artikel 24.2, då gränsdragningen mellan systemen kan bli otydlig. Det borde vara att föredra att Safety Gate fortsatt är det system som flaggar för allvarliga risker.

Artikel 24.1 är inte formulerad som tvingande utan det anges att "medlemsstaterna får i Safety Gate anmäla [...]". Det medför även att det som anmäls inte är heltäckande, vilket kan skapa viss förvirring för de som söker information.

Det anges vidare i artikel 24.7 att kommissionen "ska utveckla ett gränssnitt" mellan ICSMS och Safety Gate för att undvika dubbel inmatning av data. Swedac vill i sammanhanget påpeka att det redan finns ett gränssnitt, varför formuleringen bör vara i enlighet med vad som anges i skäl 53 "upprätthålla och vidareutveckla det gränssnitt som inrättats" alternativt formuleringen i artikel 20.5 i förordning (EU) 1020/2019 "tillhandahålla och upprätthålla".

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Anette Arveståhl efter föredragning av biträdande avdelningschefen Anna Holmén. Avdelningschefen Mikael Schmidt samt utredarna Magnus Pedersen, Robin Lundgren och Sanela Putnik har deltagit vid den slutliga handläggningen av ärendet.

Anette Arveståhl

Kopia till:
fi.ofa.ko@regeringskansliet.se